

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Jeřábka a soudkyň JUDr. Evy Kotrbaté a JUDr. Nataši Loužilové ve věci **žalobkyně České pojišťovny, a.s.**, IČ 45272956, se sídlem Spálená 75/16, Praha 1 - Nové Město, proti **žalované AKVER, s.r.o.**, IČ 29103622, sídlem Nádražní 61, Karlovy Vary, zast. Mgr. Lenkou Šrámkovou, advokátkou se sídlem Aloise Jiráska 1367/1, Teplice, **o náhradu škody ve výši 152.994,- Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 7. 4. 2016, č.j. 14 C 208/2015 – 80,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se p o t v r z u j e.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 152.994,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 152.994,- Kč od 9. 8. 2015 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci rozsudku. Zároveň žalovanou zavázal povinností zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 7.650,- Kč, rovněž do tří dnů od právní moci rozsudku. V odůvodnění uvedl, že žalovaná je provozovatelem tažného motorového vozidla tov. zn. Mercedes Benz Actros, RZ [REDACTED] a návěsu tov. zn. Schwarzmüller, RZ [REDACTED] (dále jen „předmětná jízdní souprava“). Dne 5. 1. 2015 v 01.15 hod. řídil P [REDACTED] M [REDACTED], [REDACTED], předmětnou jízdní soupravu a při

projíždění pravotočivé zatáčky na průtahu silnice třídy č. 6 v Karlových Varech na 124,932km ve směru jízdy na Prahu nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem a povrchu vozovky, uvedl předmětnou jízdní soupravu do smyku, při němž tato vyjela vlevo mimo vozovku, kde narazila do středových kovových svodidel. V důsledku nárazu došlo k pádu sloupu veřejného osvětlení do protisměrných jízdních pruhů vozovky bezprostředně před jízdní soupravu složenou z tažného motorového vozidla tov. zn. Scania, RZ [REDAKCE] a nákladního návěsu tov. zn. Kögel, RZ [REDAKCE], jejíž řidič P [REDAKCE] P [REDAKCE] s jízdní soupravou na spadlé části sloupu veřejného osvětlení najel. Provozovatelem této jízdní soupravy byla společnost PTK service, s.r.o. Při dopravní nehodě bylo poškozeno kovové svodidlo a dělicí pás, byla vylomena protihluková stěna, byly zdeformovány tři vodící tabule Z 3 a byl vytržen sloup veřejného osvětlení ve vlastnictví Statutárního města Karlovy Vary, dále byla poškozena jízdní souprava provozovaná společností PTK service, s.r.o. a současně došlo k úniku nafty na vozovku a k znečištění vozovky v délce 1,5km. Únik nafty na místě zajistila vozidla Hasičského záchranného sboru Karlovarského kraje. Řidič P [REDAKCE] M [REDAKCE] řídil jízdní soupravu po požití alkoholu (v 02.55 hod. mu byla naměřena hodnota 1,2 promile alkoholu v krvi a při druhém měření v 03.02 hod. hodnota 1,23 promile alkoholu v krvi), po dopravní nehodě neprodleně nezastavil vozidlo, z místa nehody ujel, dopravní nehodu policii nenahlásil. Požití alkoholu řidičem P [REDAKCE] P [REDAKCE] nebylo zjištěno. Rozhodnutím Magistrátu města Karlovy Vary ze dne 3. 4. 2015 (právní moc 29. 4. 2015) byl řidič P [REDAKCE] M [REDAKCE] v souvislosti s předmětnou dopravní nehodou uznán vinným spácháním přestupků v provozu na pozemních komunikacích dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. b), i), č. 1, č. 2, č. 4, písm. k) zákona o silničním provozu. Pojistná událost byla u žalobkyně evidována pod č. 5236108. Žalobkyně uhradila z titulu pojištění odpovědnosti vozidla tov. zn. Mercedes Benz Actros, RZ [REDAKCE], dle pojistné smlouvy č. 39913595-16, uzavřené dne 17. 10. 2014 s žalovanou, náklady vynaložené při odstraňování následků dopravní nehody na účet Hasičského záchranného sboru Karlovarského kraje ve výši 16.800,- Kč a na účet Statutárního města Karlovy Vary ve výši 11.200,- Kč, dne 10. 3. 2015 škodu způsobenou na vozidle tov. zn. Scania, RZ [REDAKCE], ve výši 94.428,- Kč společnosti PTK service, s.r.o., na účet opravce Scanwest Plzeň, spol. s r.o. a dne 21. 5. 2015 škodu na sloupu veřejného osvětlení na účet Statutárního města Karlovy Vary ve výši 30.566,- Kč. Námitky žalované, týkající se zjištěného skutkového stavu průběhu dopravní nehody, shledal soud zcela nedůvodné. I když řidič P [REDAKCE] P [REDAKCE] a spolujezdec V [REDAKCE] H [REDAKCE] přímo neviděli pád sloupu veřejného osvětlení na silnici před jejich jízdní soupravu, je z provedených důkazů nepochybné, že k poškození sloupu veřejného osvětlení došlo právě v souvislosti s dopravní nehodou, což je pro danou věc podstatné. Jako zcela nemístné považoval soud námitky žalované v tom směru, že řidič P [REDAKCE] P [REDAKCE] odjel z místa nehody a že s ohledem na to nebylo možno zjistit bližší okolnosti dopravní nehody. Řidič P [REDAKCE] P [REDAKCE] totiž zastavil na nejbližším možném bezpečném místě a zavolal policii, zatímco řidič P [REDAKCE] M [REDAKCE] z místa nehody odjel a byl zastaven policií až po více jak dvou hodinách od dopravní nehody. Žalovaná se tedy nepřipustně snaží přenést odpovědnost z osoby, která dopravní nehodu způsobila, na osobu, která byla dopravní nehody pouze účastna a která svým jednáním žádnou povinnost neporušila. Protože vozidlo žalované, řízené P [REDAKCE] M [REDAKCE], bylo na základě pojistné smlouvy pro pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla řádně pojištěno u žalobkyně, vyplatila žalobkyně z titulu pojištění odpovědnosti škodu vzniklou při dopravní nehodě v celkové výši 152.994,- Kč, z toho společnosti PTK service, s.r.o., náklady na opravu vozidla ve výši 94.428,- Kč, Hasičskému záchrannému sboru Karlovarského kraje náklady na odstranění následků dopravní nehody ve výši 28.000,- Kč (správně 16.800,- Kč) a Statutárnímu městu Karlovy Vary náklady na opravu sloupu veřejného osvětlení ve výši 30.566,- Kč. Zároveň bylo prokázáno, že řidič P [REDAKCE] M [REDAKCE] řídil předmětnou jízdní soupravu

pod vlivem alkoholu a že tím, že vozidlo neprodleně nezastavil a že dopravní nehodu nenahlásil policii, naopak z místa dopravní nehody ujel, ač při dopravní nehodě došlo k poškození součástí a příslušenství pozemní komunikace, porušil povinnosti stanovené ustanovením § 47 odst. 2 písm. a) a odst. 4 písm. a), b), c), ve spojení s odst. 5 zák. č. 361/2000 Sb. o silničním provozu. Podle § 10 odst. 1 písm. b), d) odst. 2 písm. e) zákona, pak žalobkyni jako pojistiteli vzniklo vůči žalované jako pojištěné právo na náhradu vyplaceného pojistného plnění. Soud proto žalobě v plném rozsahu vyhověl a s odkazem na ustanovení § 1970 obč. zák. přiznal žalobkyni i úroky z prodlení od 9. 8. 2015, kdy byla žalovaná s ohledem na lhůty stanovené v jednotlivých výzvách k plnění nepochybně v prodlení s plněním svého závazku. Výrok o nákladech řízení byl odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná včas odvolání, namítajíc, že prvoinstanční soud neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností. Není sporu o tom, že řidič P. M. jako žalované společnosti způsobil pod vlivem alkoholu dne 5. 1. 2015 dopravní nehodu. Pochybnosti však vzbuzuje uplatněná výše škody, s jejímž vyčíslením žalovaná nesouhlasila. Navrhovala proto, aby výše škody byla stanovena na základě znaleckého posudku. Takový důkaz však nebyl soudem I. stupně připuštěn, což má za následek, že uplatněná škoda nebyla objektivně zjištěna. Přestupkové řízení, vedené u Magistrátu města Karlovy Vary, vykazuje značné množství vad, nejasností a nepřesností, na které také žalovaná společnost v průběhu řízení poukazovala. Při posuzování případu by mělo být vzato v úvahu, že řidič P. odjel z místa nehody a zastavil až u nedaleké čerpací stanice, čímž bylo znemožněno objektivní zjištění bližších okolností dopravní nehody, zejména okolností, za kterých došlo k poškození nákladního vozidla tov. zn. Scania, RZ, řízené řidičem P. Zejména nebylo možno zjistit, zda řidič P. mohl střetu s předměty nacházejícími se na vozovce zabránit a zda přizpůsobil rychlost vozidla stavu a povaze vozovky. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil a žalobu jako nedůvodnou v celém rozsahu zamítl, případně, aby rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně v písemném vyjádření k odvolání žalované uvedla, že se zcela ztotožňuje s názorem soudu I. stupně, který se zcela vypořádal se všemi vnesenými námitkami žalované. Námitky, uvedené v odvolání žalované k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu přestupkovým orgánem, resp. soudem I. stupně, nemohou, dle názoru žalobkyně mít vliv na rozhodnutí odvolacího soudu. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil.

K odvolání žalované odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání podle § 212 a § 212a o.s.ř. Přihlédl k námitkám, obsažených v odvolání žalované i k písemnému vyjádření žalobkyně a poté dospěl k závěru, že odvolání žalované není možno považovat za důvodné.

Podle ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) a d) zák. č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla ve znění účinném v době dopravní nehody, tj. do 22. 9. 2016, pojistitel má proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, jestliže prokáže, že pojištěný porušil základní povinnosti týkající se provozu na pozemních komunikacích a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem újmy, kterou je pojištěný povinen nahradit, bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost podle zákona, upravujícího provoz na

pozemních komunikacích sepsat bez zbytečného odkladu společný záznam o dopravní nehodě nebo ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí, a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného šetření pojistitele podle § 9 odst. 3. Podle § 10 odst. 2 písm. e) téhož zákona porušením základních povinností při provozu vozidla na pozemních komunikacích se pro účely tohoto zákona rozumí řízení vozidla osobou, která při řízení vozidla byla pod vlivem alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo.

V posuzovaném případě je předmětem řízení nárok žalobkyně z titulu postihového práva, vyplývajícího z ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) a d) zák. č. 168/1990 Sb. na plnění, jež jako pojistitel poskytla z důvodů odpovědnosti žalované za škodu způsobenou při dopravní nehodě. Postihové právo ve smyslu § 10 odst. 1 písm. b), ve spojení s § 10 odst. 2 písm. e) zák. č. 168/1999 Sb., stíhá nikoliv řidiče, který jako zaměstnanec pojištěného způsobil škodu poškozenému v opilosti, ale pojištěného, i když je právnickou osobou, jako zaměstnavatele řidiče, který tohoto řidiče použil pro plnění svých úkolů v rámci pracovněprávního vztahu (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2007, sp. zn. 32 Odo 1397/2005 nebo též usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 11. 2011, sp. zn. 32 Cdo 3266/2010). Předpokladem pro úspěšné uplatnění postihového práva dle § 10 odst. 1 písm. d) zák. č. 168/1999 Sb. je současné naplnění obou podmínek stanovených v uvedeném ustanovení, a to nesplnění oznamovací povinnosti ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí a za druhé, že v důsledku porušení této povinnosti byla zároveň ztížena možnost řádného šetření pojistitele podle § 9 odst. 3 (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 1. 2010, sp. zn. 25 Cdo 4585/2007). Z důvodu nenahlášení dopravní nehody nebo opouštění místa nehody nemůže policie zjistit, zda byl pojištěný v době dopravní nehody pod vlivem alkoholu nebo omamných látek, v jakém technickém stavu bylo pojištěné vozidlo, mechanismus dopravní nehody a vzniká zde i pochybnost o tom, kdo byl skutečně řidičem vozidla v době dopravní nehody. Nemohou tak být zjištěny okolnosti, které by zakládaly regresní nárok pojistitele. Pojistitel sám bezprostředně po nehodě žádné šetření v místě nehody neprovádí, proto je plně odkázán na šetření policie. Smyslem této úpravy je totiž vytvoření podmínek pro to, aby pojistitel mohl řádně a dostatečně posoudit všechny okolnosti v souvislosti s jeho zákonnou povinností poskytnout poškozenému plnění za pojištěnou osobu. I když prvotním je samozřejmě zjištění údajů potřebných pro plnění poškozenému, patří sem i okolnosti promítající se do práva pojistitele požadovat náhradu poskytnutého plnění (jeho části) od pojištěné osoby, jsou-li splněny zákonem stanovené podmínky. Z uvedeného tedy vyplývá, že ztížení možnosti řádného šetření pojistné události pojistitelem podle § 9 odst. 3 ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zák. č. 168/1999 Sb. se vztahuje nejen k okolnostem významným pro plnění z pojištění odpovědnosti poškozenému, nýbrž i k důvodům, pro které může pojistitel vůči pojištěnému uplatnit regresní nárok. I když v daném případě mohou být určité pochybnosti o možném ztížení řádného šetření, není žádná pochybnost o tom, že P. M. řídil pod vlivem alkoholu.

V posuzovaném případě byl P. M. rozhodnutím o přestupku, vydaném Magistrátem města Karlovy Vary dne 3. 4. 2015, sp. zn. 3982/OD-P/15/Fi, uznán vinným spácháním přestupků, kterých se dopustil tím, že dne 5. 1. 2015 v 01.15 hod. v Karlových Varech na průtahu silnice I. třídy č. 6 Karlovy Vary – Praha, ve směru jízdy na Prahu v pravotočivé zatáčce v km 124,932, při řízení jízdní soupravy složené z tažného motorového vozidla tov. zn. Mercedes Benz Actros, RZ. a nákladního návěsu tov. zn. Schwarzmüller, RZ., jako řidič nepřizpůsobil rychlost jízdy zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a povětrnostním podmínkám při

průjezdu pravotočivé zatáčky na kluzkém povrchu vozovky, pokrytém vrstvou ujetého sněhu, a vlivem nepřiměřené rychlosti jízdy uvedl jízdní soupravu do smyku, tato vyjela vlevo mimo vozovku, kde tažné vozidlo levou přední částí narazilo do středových kovových svodidel, následně do těchto svodidel narazil návěs jízdní soupravy, čímž způsobil dopravní nehodu, při které byla způsobena na zúčastněném vozidle, včetně přepravovaných věcí, hmotná škoda nepřevyšující zřejmě částku 100.000,- Kč a při které došlo k poškození obecně prospěšného zařízení, součástí komunikace, a to kovových svodidel, protihlukové stěny, dopravního zařízení Z 3 „Vodící tabule“, dále příslušenství komunikace, a to sloupu veřejného osvětlení. Po nárazu do svodidel došlo k pádu sloupu veřejného osvětlení na vozovku do protisměrných jízdních pruhů, a to bezprostředně před jízdní soupravou složenou z tažného motorového vozidla tov. zn. Scania, RZ [REDAKCE] a nákladního přívěsu tov. zn. Kögel, RZ [REDAKCE], jedoucí ve směru Karlovy Vary – Sokolov, jejíž řidič P. [REDAKCE] P. [REDAKCE] najel s jízdní soupravou na spadlé části sloupu veřejného osvětlení, přičemž byla způsobena na jízdní soupravě, včetně přepravovaných věcí, hmotná škoda nepřevyšující zřejmě částku 100.000,- Kč. Dále bylo zjištěno, že P. [REDAKCE] M. [REDAKCE] řídil jízdní soupravu po požití alkoholického nápoje, kdy byl ještě pod jeho vlivem, kdy dechovou zkouškou provedenou dne 5. 1. 2015 v 03.55 hod. v obci Hořesedly hlídkou Policie ČR byla prokázána hladina alkoholu v dechu ve výši 0,96 promile. Za uvedený přestupek byla obviněnému uložena podle ustanovení § 125c odst. 4 písm. c) zák. č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu) pokuta ve výši 7.000,- Kč a dle ustanovení § 125c odst. 5 zák. č. 3361/2000 Sb. zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Poškozené subjekty Statutární město Karlovy Vary a společnost PTK service, s.r.o., jako provozovatel motorového vozidla tov. zn. Scania, byly se svými nároky na náhradu škody odkázány na soud nebo jiný příslušný orgán. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 29. 4. 2015. Žalobkyně dne 20. 2. 2015 v rámci likvidace předmětné pojistné události poskytla na účet Hasičského záchranného sboru Karlovarského kraje za náklady vynaložené při odstraňování následků předmětné dopravní nehody pojistné plnění ve výši 16.800,- Kč a na účet Statutárního města Karlovy Vary pojistné plnění ve výši 11.200,- Kč. Dále žalobkyně v rámci likvidace předmětné pojistné události vyplatila dne 10. 3. 2015 společnosti PTK service, s.r.o., za škodu způsobenou na vozidle tov. zn. Scania, RZ [REDAKCE], pojistné plnění ve výši 94.428,- Kč na účet opravce Scanwest Plzeň, spol. s r.o., a to na základě pověření společnosti PTK Service, s.r.o. Na účet Statutárního města Karlovy Vary žalobkyně dne 21. 5. 2015 poskytla pojistné plnění ve výši 30.566,- Kč, a to za škodu na sloupu veřejného osvětlení. Částka vyplacená Hasičskému záchrannému sboru Karlovarského kraje ve výši 16.800,- Kč je nezpochybnitelná, neboť výši úhrady nákladů za každou započatou hodinu zásahu jednotky hasičského záchranného sboru kraje určuje nařízení vlády č. 263/2013 Sb., a to částkou 5.600,- Kč. Zásah trval tři hodiny a celkem tak bylo vyplaceno 16.800,- Kč. Je pravdou, že žalovaný požadoval vypracování znaleckého posudku ke stanovení výše škody. Odvolací soud však souhlasí se závěrem soudu I. stupně, že neprováděl důkaz znaleckým posudkem na stanovení výše škody, neboť žalobkyně svá tvrzení, týkající se výše nároků důkazně dostatečně doložila a žalovaná konkrétní námitky ohledně výše jednotlivých nároků přes poučení soudem I. stupně neuvedla. Lze uzavřít, že výše škody tak byla jednoznačně prokázána. Scanwest Plzeň, s.r.o., Plzeň vyúčtoval společnosti PTK service, s.r.o., za opravu vozidla po nehodě celkem 114.257,- Kč. Žalobkyní bylo plněno ve výši 94.428,- Kč. Statutárnímu městu Karlovy Vary byla společností TIMA, spol. s r.o., fakturou vyúčtována částka za výměnu zničeného stožáru veřejného osvětlení po autohavárii ve výši 38.810,- Kč. Žalobkyní bylo plněno pouze ve výši 30.566,- Kč. Dále byla Statutárnímu městu Karlovy Vary vyplacena částka 11.200,- Kč jako náklady na opravu svodidel, protihlukové stěny a dopravního zařízení Z 3 „Vodící tabule“. Výše vyplacených

jednotlivých pojistných plnění nebyla ze strany žalované žádným konkrétním způsobem zpochybněna. Soud I. stupně postupoval správně, když žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni předmětnou částku, neboť odpovídá za škodu způsobenou jejím zaměstnancem podle § 2914 obč. zák. Správně byly přiznány žalobkyni i úroky z prodlení s odkazem na ustanovení § 1970 obč. zák., jejichž výše odpovídá nařízení vlády č. 351/2013. Žalovaná byla opakovaně dopisy žalobkyně vyzývána k úhradě plnění, na tyto výzvy reagovala nesouhlasem s tím, že odpovědnou osobou je P. M., vůči němuž by měla žalobkyně uplatnit regresní náhradu. Úrok z prodlení byl přiznán od 9. 8. 2015, jak požadovala žalobkyně, když poslední výzva k úhradě je z 8. 7. 2015.

Žalobkyně byla úspěšná i v odvolacím řízení a příslušelo by jí proto právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Žalobkyni však žádné náklady odvolacího řízení nevznikly a odvolací soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Pokud by rozsudek odvolacího soudu závisel na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak, bylo by proti rozsudku odvolacího soudu přípustné dovolání, které by bylo třeba podat do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu v Karlových Varech.

V Plzni dne 31. října 2016

**JUDr. Zdeněk J e ř á b e k, v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Marie Beranová